

VALGUIDE 2026

Att påverka inför ett val: lokalt politiskt påverkans- och opinionsarbete 2026

Valguiden är framtagen av Lisa Ekström,
rådgivare medlem och engagemang samt
Suzanna Holmberg, politisk rådgivare,
mars 2026.

Rädda Barnen

Att påverka inför ett val: lokalt politiskt påverkans- och opinionsarbete 2026

I denna valguide hittar ni tips och verktyg för att arbeta inför valet. Här finns:

- Bakgrund till Rädda Barnens valkampanj och våra fokusfrågor
- Tips för lokalt och regionalt påverkansarbete under ett valår
- Förslag på aktiviteter för påverkansarbete och opinionsbildning
- Förslag på aktiviteter för att sprida engagemang
- Förslag på aktiviteter för att skapa uppmärksamhet i media
- Frågor att ställa till politiker samt våra lokala/regionala krav om barnfattigdom
- Tips för hur ni kan arbeta efter valet
- En check-lista som ni kan använda för att planera ert arbete

I guiden finner ni förslag på aktiviteter. Aktiviteterna är markerade med symboler utifrån hur tidskrävande de är att utföra.

- + Enklare aktivitet som inte kräver mycket tid
- ++ En lite mer avancerad aktivitet som kräver planering
- +++ En aktivitet som kräver planering och som innebär både påverkansarbete och opinionsbildning

Annat material och verktyg

På medlemssidorna finns följande verktyglådor där ni hittar material och mallar:

Verktyglåda valkampanjen – här kommer det komma upp verktyg och material löpande.

[Verktyglåda barnfattigdom](#) – innehåller material och kunskap om vårt barnfattigdomarbete.

[Verktyglåda – Kommunikation och påverkan - Rädda Barnen](#) - här finns mallar och tips för till exempel pressmeddelanden och kontakt med media.

[Verktyglåda för politiskt påverkansarbete - Rädda Barnen](#) - här finns till exempel mallar och tips för hur ni kan gå till väga när ni ska kontakta politiker och hur ni kan hålla ett möte med politiker.

Rädda Barnen

Valkampanj 2026

Under den snart gångna mandatperioden har regeringen lagt fram reformförslag som berör barn och barns rättigheter, i en ovanligt stor omfattning och hög takt. En del av förslagen bedöms vara till barns bästa, och leda till positiva effekter. Tyvärr ser vi det motsatta med flertalet av förslag. Där gör Rädda Barnen, med flera, bedömningen att de kommer att leda till negativa konsekvenser och bidra till en negativ förskjutning av både synen på barn och deras lagstadgade rättigheter. Hur barn kommer att påverkas av de lagförslag som blivit och blir verklighet behöver vi som Rädda Barnen följa noga. Ett val är alltid ett viktigt tillfälle att synliggöra barnets rättigheter och nå ut med våra budskap, och kanske är valet i september mer avgörande för barns rättigheter än tidigare.

Syftet med valkampanjen är att öka fokus på barns rättigheter och barnperspektivet i den offentliga debatten inför valet. Det är även att stärka Rädda Barnens roll som en ledande aktör för barnrättsfrågor i Sverige. Genom kampanjen lägger vi grunden för ett förstärkt och långsiktigt politiskt påverkansarbete. Detta kan vi bland annat åstadkomma genom medlemsrörelsens breda engagemang. Mer om syftet och vad vi vill uppnå med valarbetet finns att läsa i Rädda Barnens valmanifest, som finns i verktygslådan.

Tematiskt fokus för valkampanjen är barnfattigdom och bistånd. Ni kan fördjupa er i frågorna genom de kunskapsunderlag som finns i verktygslådan. Båda dessa frågor tar avstamp i Barnrättsagendan, och bedöms ha hög relevans och därför få god genomslagskraft i Rädda barnens valarbete. Vi har gedigna kunskapsstöd för båda frågorna och vad vi som organisation vill se för politiska förändringar. Rädda Barnen arbetar med många olika frågor som rör barns rättigheter. I en valkampanj är det viktigt att prioritera för att nå igenom bruset och väcka engagemang. Det betyder inte att Rädda Barnen överger andra viktiga frågor - det betyder bara att vi väljer att särskilt lyfta fram det som vi bedömer har bäst möjlighet att stärka barns rättigheter i just denna valrörelse. Underlag för vad vi tycker i de olika frågorna, och vilka krav vi ställer på beslutsfattare, hittar du i verktygslådan. Tillsammans och genom att använda kraften i vår stora organisation kan vi göra skillnad för barn på lokal, regional och nationell nivå. Finns det något viktigare?

Rädda Barnen

Påverkan och **opinion**

Genom lokalt politiskt påverkansarbete vill Rädda Barnen påverka de politiska beslut som rör barns rättigheter och livsvillkor på kommunal/regional nivå. Vi sprider också kunskap om olika frågor för att väcka och stärka engagemang, och gör olika opinionsbildande aktiviteter. Under en valrörelse driver vi samma prioriterade frågor och krav som innan, men vi kan lättare använda oss av fler verktyg för att få genomslag:

!!! Beslutsfattare och de politiska partierna har en ökad vilja att synas och höras.

Under en valrörelse har politikerna och partierna ofta en större tillgänglighet, och är måna om att nå ut med sina budskap på många olika sätt. Utnyttja detta! Bjud gärna in till mer öppna sammanhang där politikerna får lov att dela sina ståndpunkter och förslag kopplat till våra frågor, och kommunicera det ni får till er utåt. Politikernas och partiernas svar på våra frågor behöver synas. Utifrån vår storlek och styrka kan vi sprida det beslutsfattare säger och partierna tycker till allmänheten. Vilka aktiviteter kan ni bjuda in politikerna till som på ett tydligt och kommunikativt sätt speglar vad de tycker? Tänk utanför boxen och var kreativa!

!!! Beslutsfattare och de politiska partierna är intresserade av att prata om vad de vill göra om de vinner valet

Med avstamp i det kommande valet kan vi ta tempen på de olika partierna och deras företrädare kopplat till förverkligande av barnkonventionen. Vad vill de göra om de vinner väljarnas förtroende i valet, som stärker barns rättigheter kopplat till barnfattigdom och bistånd? Vi kan också passa på att kräva ansvar för vad de har gjort för barn under mandatperioden. Vilka frågor har politikerna drivit, och vilka politiska beslut har fattats, kopplat till våra prioriterade frågor?

!!! Använd valrörelsen för att sprida Rädda Barnens budskap och krav.

Vi ska använda oss av de små och stora samtal som redan pågår i samhället under valrörelsen för att på ett effektivt sätt nå ut med våra budskap. I en valrörelse är troligen fler i allmänheten mer mottagliga för, och intresserade av politiska frågor som är viktiga för just dom, än under mandatperioden. Detta är ett gyllene tillfälle för oss som organisation att öka synlighet för de vi vet är viktigt för barn. Utifrån vår storlek och styrka kan vi belysa och skapa diskussion om det som partier och beslutsfattare vill genomföra.

Förslag på aktiviteter påverkan och opinion

● Bussintervjun ++

Bjud in kommunstyrelsens ordförande eller en nämnd att åka kollektivtrafik med er, samtidigt som media närvarar! Ställ frågor om hur man ser på gratis kollektivtrafik för barn och unga utifrån de politiska kraven i Barnfattighedsrapporten 2025 för kommun och region.

● Mejlintervjun ++

Mejla frågor till samtliga partier och be om korta svar. Dela svaren i sociala medier eller i ett mejl till era medlemmar (utgå från Frågor till politiker).

● Valstugan +++

Ställ några utvalda frågor till samtliga partier i deras valstugor (samma frågor till alla partier), spela in och lägg upp frågestunden eller svaren i era sociala medier där varje parti kan få varsitt inlägg (utgå från Frågor till politiker).

● Debatten +++

Bjud in samtliga politiska partier till en debatt för att ta reda på hur de formulerar sin problem-bild och vilka lösningar de vill se för våra prioriterade frågor, och bjud in allmänheten att lyssna (utgå från Frågor till politiker).

● Valmanifesten +++

Gå igenom de olika partiernas lokala valmanifest, utifrån våra prioriterade frågor om barnfattigdom och bistånd. Finns det vallöften kring att motverka och lindra barnfattigdom? Vilka i så fall? Publicera gärna genomgången på exempelvis era sociala medier!

Väcka engagemang

En viktig del av valkampanjen är att skapa engagemang för barnrättsfrågor hos allmänheten. Det finns många sätt att göra det på; till exempel genom att dela ut flyers, prata med allmänheten, arrangera medlemsmöte, samverka med andra föreningar och ungdomsorganisationer.

Rädda Barnen

Förslag på aktiviteter väcka engagemang

● Namninsamlingen +

Sprid Rädda Barnens namninsamling (kommer i april).

● Flyern +

Prata med allmänheten och dela ut flyers - Identifiera strategiska platser där väljare är, och planera aktiviteter för att sprida budskap och dela ut material (arbetsplatser, fackliga möten, vid förskolor och skolor, universitet och högskolor).

● Kroka arm! +

Samverka med andra föreningar om hur ni gemensamt kan påverka politiker och skapa opinion inför valet.

● Barnaktiviteten ++

Anordna gratis aktiviteter för barn, unga och deras vuxna och passa på att sprida budskap och material inför det stundande valet.

● Ungdomsorganisationen ++

Bjud in barn- och ungdomsorganisationer som finns i kommunen/regionen, ungdomsråd eller elevråd för att diskutera Rädda Barnens valfrågor. Vilka krav om barnfattigdom tycker de är viktiga att driva? Utgå från 9 principer för barns delaktighet (finns i verktygslådan för valkampanjen).

● Medlemsmötet ++

Bjud in era medlemmar till samtal om valet. Om intresse finns – starta en studiecirkel om barnfattigdom! (material finns i verktygslådan för barnfattigdom).

Rädda Barnen

Uppmärksamhet i **media**

Media är ett bra forum för att sprida kunskap, skapa debatt och väcka opinion. Använd sociala medier för att dela era budskap och aktiviteter.

Rädda Barnen

Förslag på aktiviteter uppmärksamhet i media

- **Dela dela dela! +**

Dela Rädda Barnens budskap i sociala medier, material finns i verktygslådan. Passa gärna på att berätta i sociala medier när ni gjort någon annan aktivitet för att på så vis sprida information om ert arbete och det engagemang ni har.

- **Debattartikeln ++**

Skriv lokala insändare och debattartiklar och försök få ut i lokal press (mall finns i verktygslådan för valkampanjen).

- **Podden ++**

Medverka i poddar lokala profilers sociala medier för att lyfta fram Rädda Barnens budskap och krav, gärna sådana som är ledda av barn och unga.

- **Intervjun ++**

Uppvakta media att komma och bevaka olika aktiviteter ni anordnar för att belysa barns rättigheter under välrörelsen, erbjud media intervjuer.

Frågor till **politiker**

Tre frågor om barnfattigdom

- Nämn tre saker ni har gjort/tre frågor som ni har drivit under mandatperioden för att minska barnfattigdomen i kommunen/regionen?
- Om ni får väljarnas förtroende, hur vill ni motverka att barn hamnar i barnfattigdom i kommunen/regionen?
- Vilka förslag vill ni genomföra för att mildra konsekvenserna av barnfattigdom för barn, efter valet?

Tre frågor om bistånd

- Kommer ditt parti verka för att Sverige ökar biståndet igen och återgår till det så kallade 1%-åtagandet? Om ja, kommer det ske redan inom nästa mandatperiod?
- Hur ska ditt parti verka för att barns bästa, barns röster och barns rättigheter får en starkare roll inom Sveriges utrikes- och biståndspolitik framöver?
- Vad ska ditt parti göra för att biståndet ska gå till att stötta de barn som behöver det allra mest?

De politiska kraven i Barnfattighedsrapporten 2025 för kommun och region

Stat, kommuner och regioner har ansvar för att det finns tillräckliga ekonomiska resurser för att tillgodose barns rättigheter. Rädda Barnen har därför en rad rekommendationer som riktas till politiska beslutsfattare på såväl nationell som kommunal nivå, i syfte att minska och lindra den ekonomiska utsattheten för barnfamiljer:

- **Alla 6-9-åringar** ska ha rätt till avgiftsfritt allmänt fritidshem.
- **Inga extra kostnader**, direkta eller indirekta, får tas ut i samband med skolans aktiviteter. Att detta efterlevs måste följas upp.
- **Kollektivtrafiken** ska vara avgiftsfri för alla barn, även under lov, kvällar och helger.
- **Kulturskolan** ska vara avgiftsfri för alla barn.
- **Föreningsidrotten** ska vara mer tillgänglig för barn i ekonomisk utsatthet.
- **Stödet till öppna mötesplatser** för barn och unga ska öka.

Efter valet – tips för ert kommande påverkansarbete!

När valet är genomfört är det dags för nästa steg i påverkansarbetet. Efter ett val har ofta den politiska kartan ritats om, både nationellt och lokalt. Mandat, konstellationer och makt har ändrats. Använd tiden till att bygga relationer med de politiska företrädarna och i de nya konstellationerna, särskilt om maktdynamiken har skiftat. Marknadsför er tidigt som en viktig och strategisk samtalspart, när det gäller barnrättsliga frågor.

Politiska förändringar tar tid. Bygg ett politiskt påverkansarbete som är uthålligt och med tydliga mål som går att följa upp. Fortsätt att kommunicera deförväntningar ni har på politiken när det gäller att fatta beslut som respekterar och stärker barns rättigheter. Kräv ansvar om politiken över tid inte rör sig i den riktningen, och följ också hur politiska beslut som rör barn påverkar barn i praktiken.

Det är viktigt att det politiska arbete vi gör i en valrörelse inte blir ett tomtébloss, utan fortsätter med fokus på det långsiktiga förändringsarbetet. Bygg vidare på de aktiviteter ni genomförde under valrörelsen och håll samtalen vid liv, med fokus på att politiken ska fatta beslut som blir bäst för barn i ert område.

CHECKLISTA INFÖR VALET

